

ဤစာစောင်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ဓမ္မဒါနကုသိုလ်ရှင်များ

- ၁။ Dr ခင်ဝင်းအေး + ဒေါ်အေးကြင်စန်း
- ၂။ ဦးမျိုးဝင်းနိုင် + မကြူ
- ၃။ ဒေါ်ရွှေဖြိုးသွယ်
- ၄။ ဦးအောင်နိုင်လင်း
- ၅။ မငြိမ်းငြိမ်းစိုး
- ၆။ ဒေါ်အေးအေးတင့် ၊ ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင်
- ၇။ ဒေါ်ခင်စိန် ၊ မသိန်းသိန်းနွဲ့
- ၈။ ဒေါ်ဥမ္မာအောင်
- ၉။ Dr မိမိထွေး
- ၁၀။ Dr ချိုချိုစန်း

လူပုဂ္ဂိုလ်များဆိုင်ရာဓမ္မဒါနပစ္စုဒ္ဓါစာပေသင်တန်းကျောင်း

ရုံး - အမှတ်(၂၂၈)၊ ၃၂လမ်း၊ ၈၃-၈၄လမ်းကြား၊ မန္တလေးမြို့၊

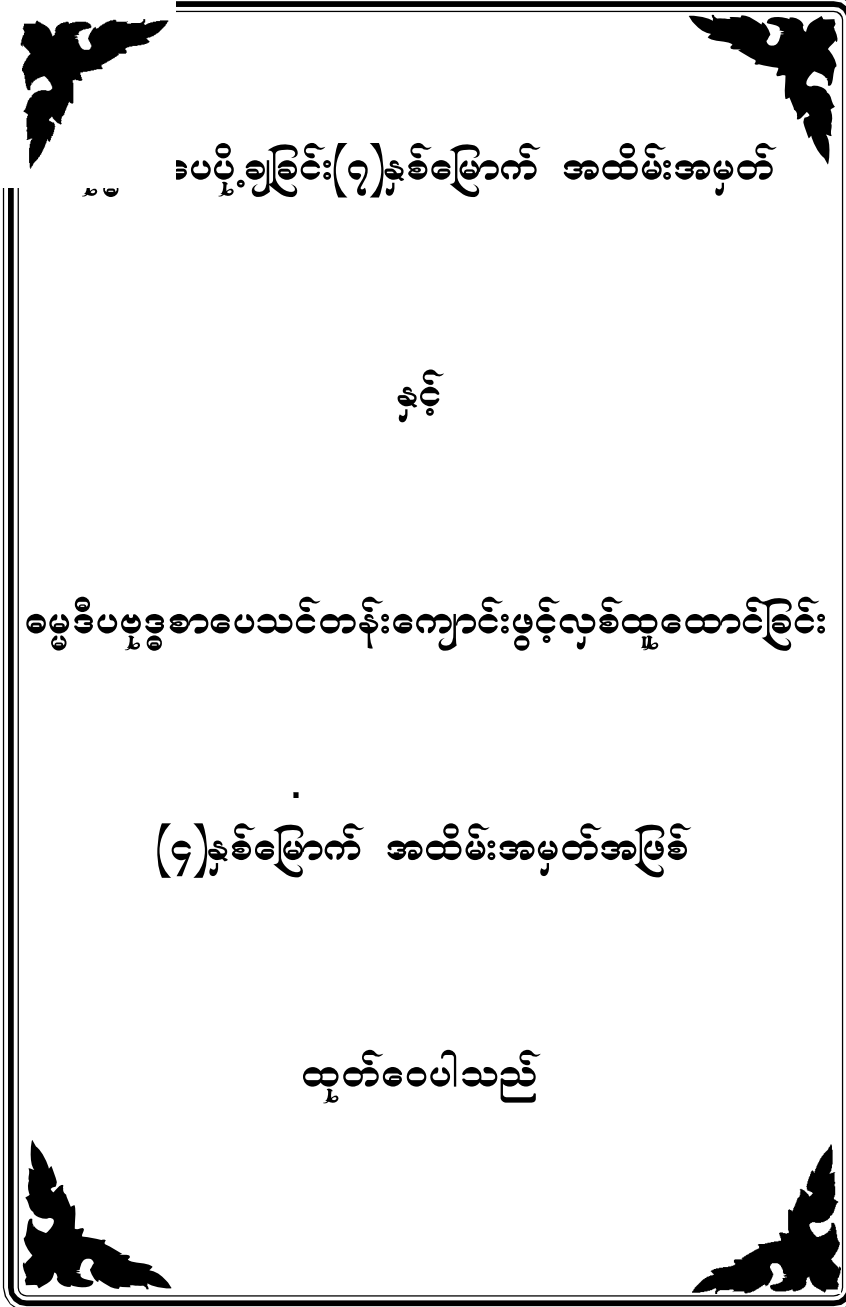
သင်တန်းနေရာ- (၁) မဟာသန္တိသုခဓမ္မာရုံ၊ (၆၉)လမ်း၊

မဟာဗောဓိဘုရားဝင်းအတွင်း၊မဟာအောင်မြေမြို့နယ်။

(၂) ဒေါ်အေးစိန်ဓမ္မာရုံ၊ ၇၂ x ၂၇လမ်းထောင့်၊

ချမ်းအေးသာစံမြို့နယ်၊

ဖုန်း- ၀၉-၉၁၀၂၉၆၁၃၊ ၀၉-၅၀၆၂၅၉၇၊ ၀၉-၉၁၀၀၄၁၃။

ပပိ.ချ.ခြင်း(၇)နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ်

နှစ်

ဓမ္မဒါနပစ္စုဒ္ဓါစာပေသင်တန်းကျောင်းပွင့်လှစ်ထူထောင်ခြင်း

(၇)နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်

ထုတ်ဝေပါသည်

ကျေးဇူးတင်ရှိခြင်း

မျက်နှာဖုံး ဒီဇိုင်းကူညီရေးဆွဲပေးသော ကိုစိုင်းလှငွေနှင့်

ဤစာစောင်အတွက် ဓမ္မဒါန အလှူငွေများထည့်ဝင်ကြသော

ကုသိုလ်ရှင်များအားလုံးအား အထူးကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။

လူပုဂ္ဂိုလ်များဆိုင်ရာ ဓမ္မဒါနဗုဒ္ဓစာပေသင်တန်းကျောင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းနှင့် သင်္ဂြိုဟ်ဇု-ပိုင်း (အရှင်ကောဝိဒ-ယော)	၁
၂။	ကျွန်ုပ်တို့-စံပြ , ဓမ္မဒီပ - မိနှင့်ဖ (ဓမ္မလုပ်သား-ဖိုးသာထူး)	၆
၃။	ကလျာဏမိတ္တ (ဓမ္မဒီပ-ဒေါ်ဥမ္မာအောင်)	၁၀
၄။	နိက္ခမဓာတ် ရှင်သန်နိုင်ပါစေ (ဒေါက်တာခင်မောင်ကြည်(ဓမ္မဒီပ))	၁၃
၅။	နိဗ္ဗာန်သို့ (ဒေါက်တာခင်မောင်ကြည်(ဓမ္မဒီပ))	၁၇

ဟော၏။ နှစ်ဆယ့်လေးပစ္စည်းတို့တွင် တစ်ခုတစ်ခုသော ပစ္စည်း၌ပင် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကို ဟောတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းစသော တစ်ခုတစ်ခုသော ပစ္စည်းသည်ပင် ပဋ္ဌာန်း-မည်၏။ တစ်ခုတစ်ခုသော ပစ္စည်း၏ ပဋ္ဌာန်းဟူသော အမည်ကို နှစ်ဆယ့်လေးပစ္စည်းလုံးကို ပြဆိုသော ကျမ်း၌ တင်စား၍ အစိတ်၏အမည်ကို အပေါင်း၌တင်စားသောနည်းအရ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းဟု ခေါ်ထားခြင်းဖြစ်၏။ (အကျယ်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်မြန်မာပြန်၊ ကျမ်းဦးမှတ်ဖွယ်တွင် ကြည့်နိုင်သည်။)

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းသည် ၁။ စိတ်ပိုင်း ၂။ စေတသိက်ပိုင်း ၃။ ပကိဏ်းပိုင်း၊ ၄။ ဝိထိပိုင်း ၅။ ဝိထိမှတ်ပိုင်း၊ ၆။ ရုပ်ပိုင်း ၇။ သမုစ္စည်းပိုင်း ၈။ ပစ္စည်းပိုင်း ၉။ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း - အပိုင်း ၉-ပိုင်းခွဲကာ စီစဉ်ထား၏။

၁။ စိတ္တ-စိတ်ပိုင်း။ ဤအပိုင်းတွင် (က) ကာမာဝစရစိတ္တ-ကာမဘုံ၌ များသောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သောစိတ်များ၊ (ခ) ရူပါဝစရစိတ္တ - ရူပဘုံ၌ များသောအားဖြင့် ဖြစ်သောစိတ်များ (ဂ) အရူပါဝစရစိတ္တ-အရူပဘုံ၌ များသောအားဖြင့် ဖြစ်သောစိတ်များ၊ (ဃ) လောကုတ္တရစိတ္တ-လောကမှ လွန်မြောက်သောစိတ်များ-ဟုလေးမျိုးခွဲပြ၏။ စိတ်ပိုင်းတစ်ပိုင်းလုံး စိတ်အကြောင်းကိုသာ အဓိကထားပြ၏။ ထိုသို့ စိတ်ချည်းသက်သက်ဟောပြထားသော အဘိဓမ္မာ-(ကုသိုလ်တရားများ)၊ အကုသလာ ဓမ္မာ-(အကုသိုလ်တရားများ)၊ အဗျာကတာ ဓမ္မာ-(ကုသိုလ်အကုသိုလ်အဖြစ်ဖြင့် မဟောအပ်သောတရားများ)-ဟုဖြစ်၏။ ထိုသုံးပိုင်းတွင် စိတ်-စေတသိက်-ရုပ်-နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပရမတ္ထတရား လေးပါးလုံးပါရှိ၏။

၂။ စေတသိက-စေတသိက်ပိုင်း။ ဤအပိုင်းတွင် စိတ်၌မှီတွယ်၍စိတ်ကို ခြယ်လှယ်သောတရား (စေတသိက်) ၅၂-ပါးကို ပြဆိုထား၏။

“အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းနှင့် သင်္ဂြိုဟ် ၉-ပိုင်း”

ယခု မြန်မာတို့ ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲနေသော သင်္ဂြိုဟ်-ဟူသော အမည်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်း (ယခုသီရိလင်္ကာနိုင်ငံ)မှ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ် စီရင်သော “အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ”ဟူသော ကျမ်း၏ အမည်ဖြစ်၏။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ-ဟူသော ပုဒ်သည် အဘိဓမ္မ + အတ္ထ + သံ + ဂဟ-ဟူသော ပုဒ်တို့ကို သဒ္ဒါနည်းအရ စပ်ထားခြင်းဖြစ်၏။ အဘိဓမ္မ-အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်၏ အတ္ထ-အနက် အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို၊ သံ-အကျဉ်းချုံး၍၊ ဂဟ-ယူရာ ဖြစ်သော ကျမ်း-ဟုဆိုလို၏။

ထိုသို့ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော် ဝါ-အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်း၏ အနက်ဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို အကျဉ်းချုံး၍ ယူပြရာတွင် ကျမ်းစဉ်အတိုင်း အကျဉ်းချုံး၍ ယူပြသည်မဟုတ်၊ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်၌ ပါရှိသော ပရမတ္ထ တရားလေးပါးနှင့် ပညတ်တရားတို့ကို အစီအစဉ် အသစ်ဖြင့် နှောင်းခေတ် လူတို့အကြိုက် အလွယ်လိုက်သူတို့အတွက် သိလွယ်တတ်လွယ်အောင် ကျမ်းတစ်စောင်တစ်ဖွဲ့ ရေးဖွဲ့ထားခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းလာ မည်သည့်အပိုင်းသည် မည်သည့် အဘိဓမ္မာကျမ်းမှ ထုတ်နှုတ်ထားခြင်းဖြစ်၏-ဟု သတ်မှတ်ဖွယ် မရှိပါ။

ပထမဆုံးဖြစ်သော စိတ်ပိုင်းသည်ပင် အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းလုံး (အဋ္ဌကထာပါမကျန်) မှ ထုတ်နှုတ်ထားခြင်းဖြစ်၏-ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်း၏ ဟောတော်မူပုံ အစီအစဉ်နှင့် သင်္ဂြိုဟ် ၉-ပိုင်း၏ စီစဉ်ပုံ အနေအထားတို့ကို အောက်ပါ အတိုင်းဖော်ပြပါမည်။

အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်း ဟောပုံအစီအစဉ်

အဘိဓမ္မာပိဋကတ်သည် ကျမ်းအရေအတွက်အားဖြင့် (၁) ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၊ (၂)

ဝိဘင်္ဂကျမ်း၊ (၃) ဓာတုကထာကျမ်း၊ (၄) ပုဂ္ဂလ ပညတ္တိကျမ်း၊ (၅) ကထာဝတ္ထုကျမ်း၊
(၆) ယမကကျမ်း (၇) ပဋ္ဌာနကျမ်း ဟု ၇-ကျမ်းရှိ၏။

၁။ ထိုတွင် ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းမှာ ကုသလဓမ္မ-အကုသလဓမ္မ အစရှိကုန်သော ဓမ္မတို့ကို
အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဟောတော်မူသော ကျမ်းဟု ဆိုလိုပါသည်။ (ဓမ္မ = ကုသလဓမ္မစသည်
သံ = အကျဉ်း၊ ဂဟ = ပေါင်းယူခြင်း။)

၂။ ဝိဘင်္ဂ (ဝိဘင်း) ကျမ်းကား ခန္ဓာစသော ဓမ္မတို့ကို (တနည်း = ကုသဓမ္မ - အကုသလ
ဓမ္မ စသော ဓမ္မတို့ကို) သုတ္တန်နည်း၊ အဘိဓမ္မာနည်း အမေးအဖြေ “ပဉ္စပုစ္ဆက” နည်းတို့ဖြင့်
အကျယ်တဝင့် ဝေဖန်ဟောပြောတော်မူရာဖြစ်သော ကျမ်းဟု ဆိုလိုပါသည်။

၃။ ခန္ဓာအစ အရဏ-အဆုံးရှိသော တရားတို့သည် ကက္ခဋ ဖုသန စသော
မိမိသဘောကို ဆောင်သောကြောင့် ဓာတု = ဓာတ်မည်ကုန်၏။ ထိုဓာတ်တရားတို့ကို
ပိုင်ခြား၍ ဟောရာဟောကြောင်းဖြစ်သော ကျမ်းသည် ဓာတုကထာမည်၏။ (ဓာတု-
ဓါတ်၊ ကထာ - ဟောခြင်း၊ ဟောအပ်သောစကား)

၄။ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ = ပုဂ္ဂလပညတ်ဟူရာဝယ် မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ နတ်၊ လူ-စသည်တို့ကို
ပုဂ္ဂလ-ဟုခေါ်၏။ ပညတ်-ဟူသည် အမည်နာမပညတ်ကို ဆိုလိုသည်။ ဤကျမ်းတွင်

၁။ ခန္ဓပညတ်၊ ၂။ အာယတနပညတ် ၊ ၃။ ဓာတုပညတ်၊ ၄။ သစ္စပညတ်၊ ၅။ ဣန္ဒြိယ
ပညတ်-ဟူသော သဘာဝပညတ် ၅-မျိုးနှင့် ၆။ ပုဂ္ဂလပညတ်ဟူသော အသဘာဝ ပညတ်
တို့ကို ဝေဖန်ဟောကြားတော်မူ၏။

၅။ ကထာဝတ္ထု = အယူဝါဒနှင့် ဆိုင်သော စကားသည် ကထာမည်၏။ ဖြစ်ရာတည်ရာ
သို့မဟုတ် အမှန်ထင်ရှားရှိသောအရာ (အနှစ်သာရ)သည် ဝတ္ထု-မည်၏။ ပုဂ္ဂကထာ၊
ဗြဟ္မစရိယကထာ စသည့်ကထာတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော ကျမ်းဟု ဆိုလိုပါသည်။

အသောကမင်းကြီးလက်ထက်၌ ဗုဒ္ဓဘုရား၏ အလိုတော်နှင့် အညီ အယူဝါဒရှိတော်

မူကြသည့် သကဝါဒီသက်သက် ရဟန်းတော်ပေါင်း ခြောက်သန်းမျှပါဝင်သော ဥပုသ်ပြု
ပွဲကြီး၌ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿသည် ဗုဒ္ဓရှင်တော် ဘုရား၏ဘုရား၏အလိုတော်
နှင့်အညီ အမှန်ကိုသာ ယူဆပြောဆိုလေ့ရှိသူ (သကဝါဒီ)တို့၏ အယူကို ဖော်ပြသည့်
သုတ်ပေါင်းငါးရာ၊ ဗုဒ္ဓဘုရား၏အလိုတော်နှင့် မညီဘဲ ဗုဒ္ဓသာသနာ၏ ပြင်ပဖြစ်သည့်
အယူမျိုးကို ယူဆပြောဆိုလေ့ရှိသည့် (ပရဝါဒီ)တို့၏ အယူကိုဖော်ပြသည့် သုတ်ပေါင်း
ငါးရာတို့ကို ဟောကြားတော်မူသည်။ ထိုယူဆပြောဆိုချက်များကိုပင် တတိယသင်္ဂါယနာ
တင်သောအခါ ပဉ္စမမြောက် အဘိဓမ္မာကျမ်းကြီးအဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်း၍ သံဂါယနာ
တင်တော်မူကြပြီးလျှင် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းတော်မူကြ၏။

ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၂၁၈-
နှစ်ရောက်မှ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ် ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်သော်လည်း
“ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားထားတော်မူခဲ့သည့် မာတိကာအတိုင်း ဟောကြားထားသောကျမ်း
ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ကလည်း ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်
ဝင်စံတော်မူပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၂၁၈-နှစ်ရောက်သောအခါ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ
မည်သော ရဟန်းသည် ရဟန်းတော်ခြောက်သန်းတို့ အလယ်၌ သကဝါဒ၌ သုတ်ပေါင်း
ငါးရာ၊ ပရဝါဒ၌ သုတ်ပေါင်းငါးရာတို့ကို ပေါင်းရုံးကာ ဒီဃနိကာယ် ပမာဏရှိသော
ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ဟောလိမ့်မည်” ဟု ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သောကြောင့်
လည်းကောင်း ဗုဒ္ဓဘာသိတ အဘိဓမ္မာကျမ်းအဖြစ် ထည့်သွင်းခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။

၆။ ယမက = ယမိုက်ကျမ်း၊ ယမကသဒ္ဒါသည် အစုံ-ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။

(က) အနုလောမ + ပဋိလောမ တစ်စုံ၊ (ခ) ပုစ္ဆာ + ဝိသဇ္ဇနာတစ်စုံ ၊ (ဂ) သန္နိဋ္ဌာန်+
သံသယတစ်စုံ၊ ဤသို့ အစုံအစုံ ဟောတော်မူသောကျမ်းကို ယမက-ကျမ်းဟု ခေါ်၏။

၇။ ပဋ္ဌာန = ပဋ္ဌာန်းကျမ်း၊ ပဋ္ဌာန - သဒ္ဒါသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုး ဟူသော အနက်ကို

လေးမြတ်ဂုဏ်ယူ စံပြုထိုက်သူတို့ အမှန်ဖြစ်ပါပေသည်။

ထို 'မိ' ထို 'ဖ' တို့သည် ကိုယ်တိုင်လည်း နိဗ္ဗာန်ရည်မှန်း၍ ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မအမွေရရှိအောင် ကြိုးစားရယူနေကြသူ၊ ဘဝ၏ ထောက်တည်၊ မှီခို၊ ဆွဲကိုင်ရာ သီလ၊ သိက္ခာ၊ သမာဓိ၊ ပညာတရားများ ပွားများပြည့်ဝနိုင်စေရန် အားသွန်ကြိုးပမ်းဖြည့်ဆည်းနေကြသူ တို့ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအပြင် မိတ်ဆွေကောင်း၊ ဆရာကောင်း၊ ကလျာဏမိတ္တဂုဏ်ရည် အင်္ဂါ(၇)ပါး နှင့်လည်း ပြည့်စုံကြသူတို့ဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓ၏သားကောင်းသမီးကောင်းဖြစ်သော ဘာသာတရားကို လိုက်စားကြသူများသည် အဘိဓမ္မာမြတ်ဒေသနာ ဗုဒ္ဓစာပေများကို လေ့လာသင်ယူထားမှသာ အကျင့်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဘာသာရေးသုတ တိုးပွားနိုင်ကြမှာပါ။ ထိုသုတမယဉာဏ်ကို အခြေခံ၍ စိန္တာမယဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပိုင်းခြား၍ ဘာဝနာလမ်းမှန်ကို ရွေးချယ်ကြရမှာပါ။ ထိုမှ ကိုယ်တွေ့ပဋိပတ်အကျင့် လမ်းဖြင့် ကြိုးစားပွားများအားထုတ်မှသာ ဘာဝနာမယဉာဏ် အဆင့်ဆင့်သို့ တက်လှမ်း နိုင်ကြမှာ ဖြစ်ပါသည်။

သံသရာကို ချဲ့ထွင်ကြောင်းဖြစ်သော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ အကုသိုလ် ဓမ္မ များကို ကုသိုလ်၏မူလအရင်းအမြစ် အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ ကုသိုလ်ဓမ္မ များဖြင့် အနိုင်ရအောင် တိုက်ထုတ်ကြရမှာပါ။ ဒီမှာ ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတရားတို့၏ အကျိုးအကြောင်း၊ အဆိုးအကောင်း၊ အကျိုးအပြစ်တို့ကို ယထာဘူတ ဉာဏ်အမြင်နဲ့ သိအောင် ဦးစွာလုပ်ကြရမှာပါ။

အသိမှန်၊ အမြင်မှန်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူမှန်စွာဖြင့် ရတနာ (၃)ပါးတို့အပေါ် မတုန် မလှုပ်သက်ဝင်ကြည်လင် ယုံကြည်မှုဖြင့် ဉာဏ်ပညာဦးစီးသည့် စစ်မှန်သော (သဒ္ဓါ)တရား။ နည်းမှန်လမ်းမှန်အားထုတ်မှု (ဝီရိယ)၏ ရဲရင့်ခြင်းတရား။ ကုသိုလ်ဓမ္မတို့ကို မမေ့ မလျော့ခြင်း အပ္ပမာဒ (သတိ)တရားစသည့်ကောင်းမြတ်သော တရားတို့ကို လက်ကိုင်

၃။ ပကိဏ္ဏက-ပကိဏ်းပိုင်း။ ဤအပိုင်းတွင် ရှေး၌ဆိုခဲ့ပြီးသော စိတ် စေတသိက်တို့ကိုပင် ဝေဒနာ-ဟိတ်စသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့် ရောနှော၍ပြဆိုထား၏။

၄။ ဝီထိပိုင်း။ ဤအပိုင်းတွင် မည်သည့်စိတ်နောက် မည်သည့်စိတ် ဖြစ်သည်ဟု စိတ်ဖြစ် အစဉ်အတန်းကို ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ပြ၏။

၅။ ဝီထိမုတ္တ-ဝီထိမုတ်ပိုင်း။ ဤအပိုင်းတွင် ပဋိသန္ဓေ-ဘဝင်-စုတိကိစ္စတပ်သော ဝီထိမုတ် စိတ် ၁၉-ပါးတို့၏ ဖြစ်ပုံကို ပြဆိုထား၏။ ၃၁-ဘုံနှင့်ပတ်သက်၍လည်း အကျယ်ပြဆို ထား၏။

၆။ ရူပ-ရုပ်ပိုင်း။ ဤအပိုင်းတွင် ရုပ်တရားများ၏ အကြောင်းကို အသေးစိတ်ပြဆိုထား၏။ နိဗ္ဗာန်အကြောင်းလည်း ဤအပိုင်းတွင်ပါ၏။

၇။ သမုစ္စယ-သမုစ္စည်းပိုင်း။ အထက်ပါအပိုင်း ၆-ပိုင်းတွင် စိတ်-စေတသိက်-ရုပ်-နိဗ္ဗာန် ဟူသော ပရမတ္ထတရားလေးပါးလုံး အပြည့်အစုံပါဝင်ပြီးဖြစ်၏။ ဤအပိုင်းတွင် ထိုပရမတ္ထ တရားလေးပါးကို သဘောတူချင်း ပေါင်းသင်းဖွဲ့စည်း၍ ပြဆိုထား၏။

၈။ ပစ္စယ-ပစ္စည်းပိုင်း။ ဤအပိုင်းတွင် ပစ္စည်း+ပစ္စယုပ္ပန်၊ အကြောင်း+အကျိုးတရားတို့ကို ပဋ္ဌာန်းနည်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းဟု နှစ်နည်းခွဲပြထား၏။ ပဋ္ဌာန်းနည်းကို ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမှ ထုတ်နှုတ်ပြ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းကား ဝိဘင်းကျမ်းမှ ထုတ်နှုတ်ထားခြင်းဖြစ်၏။ ပုဂ္ဂလ ပညတ်ကျမ်းမှ ပညတ်တရားတို့ကိုလည်း ထုတ်နှုတ်ပြဆိုထားသေး၏။

၉။ ကမ္မဋ္ဌာန-ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း။ ဤအပိုင်းတွင် ကမ္မဋ္ဌာန်းအမျိုးမျိုးကို ပြဆိုထား၏။

အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်သည် လောက၌ အစစ်အမှန်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထသဘာဝတို့ကို ပြဆိုထားသောကြောင့် ပရမတ္ထဒေသနာ-မည်၏။ လောကတွင် အစစ်အမှန်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသောတရားကား ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးသာဖြစ်၏။ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး တစ်ပါးပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ယောက်ျား မိန်းမစသည်တို့ကား တကယ်ရှိသော

အရာများမဟုတ်၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ အစုအပုံကိုပင် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါစသည်ဖြင့် စွဲလမ်း မှတ်ထင်နေကြခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းသို့ စွဲလမ်းမှတ်ထင်နေကြသော သတ္တဝါတို့ကို ရုပ်နာမ် ဓမ္မဟူသော သဘာဝအမှန်ကို သိမြင်စေရန် ဟောပြောတော်မူအပ်သော ဒေသနာဖြစ် သောကြောင့် ယထာဓမ္မသာသနာ-ဟုလည်းခေါ်၏။

အဘိဓမ္မာပိဋက၌ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါစသော အပေါ်ယံပညတ်ကို ဖောက်ထွင်း၍ အတွင်းခါတ်ဖြစ်သော ရုပ်နှင့်နာမ်ကို ခွဲခြားသိမြင်နိုင်ရန် နည်းလမ်း အမျိုးမျိုးကို ဟောပြော ထားသောကြောင့် အဘိဓမ္မာပိဋကကို နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒကထာ-ဟုလည်း ခေါ်၏။

ဤသို့ကြီးကျယ်ကောင်းမြတ်သော အဘိဓမ္မာပိဋကကို ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ နာယူခြင်း၊ ဖတ်ရှုခြင်း၊ လေ့လာအားထုတ်ခြင်းတို့ဖြင့် စွမ်းနိုင်သမျှ လုပ်ဆောင်နိုင်ကြသော နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ရင့်သန်သဖြင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်လျှင်မြန်စွာ ရရှိနိုင်ကြပါစေ။

အရှင်ဧကဝိဒ(ယော)

“ကျွန်ုပ်တို့ - စံပြု , ဓမ္မဒီပ - မိ နှင့် ဖ”

ဓမ္မဒီပ-ဗုဒ္ဓစာပေသင်တန်းကျောင်း တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း(၃)နှစ်မြောက် (၂၀၁၂)မှာ ရပ်ဝေး(နယ်)သင်တန်းများ တိုးတက်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း လားရှိုးမြို့နှင့်၊ ကွမ်းလုံမြို့များသို့ သွားရောက်၍ အဘိဓမ္မာသင်တန်းများ ပို့ချပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပေးသူနှင့်ယူသူ လေးမြတ်ကြည်ဖြူစွာဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏ဓမ္မအမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မှု အကျိုးရလဒ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ကွမ်းလုံ (အဘိဓမ္မာ)သင်တန်း (၂)ကြိမ် လုံးတွင် ဓမ္မလုပ်သားအဖြစ် ဝေယျာဝစ္စလုပ်အားဒါနကုသိုလ် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ခွင့် ကြိုခဲ့ရပါတယ်။ ထိုအတွေ့အကြုံများကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ စံပြု “ဓမ္မဒီပ-မိနှင့်ဖ” ရယ်လို့

လေးမြတ်ဂုဏ်ထုတ်အမည်သမုတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဓမ္မဒီပ-မိနှင့်ဖတို့သည် ဓမ္မအမွေတို့ကို ကိုယ်တိုင်လည်းရယူ တပည့်များအားလည်း လက်ဆင့်ကမ်း၍ ဖြန့်ဝေ ပေးနေကြသော ကလျာဏမိတ္တတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဓမ္မဒီပ သင်တန်းတည်ထောင် အုပ်ချုပ်သူများဖြစ်ကြသော ဆရာကြီး ဒေါက်တာ ဦးခင်မောင်ကြည် နှင့် ဆရာမကြီး ဒေါက်တာဒေါ်ချိုချိုမာ ဓမ္မဒီပ-မိနှင့်ဖ တို့သည် - စင်ကြည်သန့်ရှင်းသော မဟာကုသိုလ် စေတနာ၊

ဘဝအဆက်ဆက် ပါရမီမြောက်လေ့လာထုံမွန်းခဲ့သော စရိုက်-ဝါသနာ၊

အဘိဓမ္မာ မြတ်ဒေသနာ ပြန့်ပွားရေးဓမ္မဒေသနာ သာသနာပြုလုပ်ငန်းအတွက် အိတ်စိုက်၊ လူစိုက် သာမက ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းမှုတို့ကိုပါ မငဲ့မကွက် သော အနစ်နာတရား စသည့် နာသုံးနားနှင့် ပြည့်စုံကြသည့် မြတ်ဆရာတို့ဖြစ်ပါသည်။ သင်တန်းသား ဓမ္မမိတ်ဆွေ များအပေါ် ထားရှိသော မေတ္တာ၊ ဂရုဏာတရား၊ သင်တန်းသားတို့၏ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ် ဓမ္မအမွေရရှိရေး ကြိုးစားနေကြခြင်းကိုလည်း ဝမ်းမြောက်ကြည်သာ မုဒိတာတရားတို့ဖြင့် ပြဟွစိုရ်တရား ပွားနိုင်ကြသူများလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မဒီပ-မိနှင့်ဖတို့၏ ရတနာ(၃)ပါးအပေါ် မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ယုံကြည်သော ပညာဦးစီးသည့် စစ်မှန်သော သဒ္ဓါတရားသည် စံပြုထိုက်ပါပေ၏။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာသန့်ရှင်းစွာ တည်တန့်ခိုင်မြဲ၊ စည်ပင်ထွန်းကားရေးအတွက် နည်းမှန်လမ်းမှန် အားထုတ်မှု၊ လုံ့လဝီရိယတရားသည်လည်း ရဲ့ရင့်ပြတ်သား စံပြုထိုက် ပါပေ၏။

သင်တန်းသားဓမ္မမိတ်ဆွေများအပေါ် စာတွေ့၊ ပရိယတ်အသိခရီးလမ်းနှင့် ကိုယ်တွေ့ ပဋိပတ်အကျင့်ခရီးလမ်းနှစ်သွယ်တို့၌ ပါရမီမြောက် ပေါက်ရောက်အောင်မြင်နိုင်ကြရန် ဗုဒ္ဓဒေသနာ အဆီအနှစ် သြဇာ၊ ဓမ္မအရသာတို့ကို ထောက်ပံ့ဖြည့်စွမ်း ပေးနေကြသူ

မှန်သမျှကိုလည်း ပိုပြီးစိတ်ဝင်စားလာတယ်။ စိတ်ကိုလဲ ရဲရင့်စေတယ်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော်ကြီးက ဒီအတိုင်းဟောထားတာ။

ကျမအရင်က ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို အမြဲပွားခဲ့ပေမယ့်။ နည်းလမ်းမကျခဲ့လို့ ထင်သလောက် သဒ္ဓါမနိုးခဲ့ဘူး။ ပြောရရင် ကျမ ကိလေသာကျောက်ခဲတုံးကြီး ပိနေခဲ့လို့ဘဲ။

ဒေါသကိလေသာခဲ၊ လောဘကိလေသာခဲ၊ မာန-ဣဿာ-မစ္ဆရိယ စတဲ့ ခဲများစွာ ပိနေတော့ ကျမရဲ့ ခပ်ယဲ့ယဲ့သဒ္ဓါလေးက မတိုးထွက်နိုင်ဘူးပေါ့။

ဒါကြောင့် သဒ္ဓါတွေတိုးပွားလာအောင် အရင်နိုးထစေတဲ့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို အရင် ပွားခိုင်းတာ

တစ်နာရီ ဗုဒ္ဓါနုဿတိပွားပြီး နံနက်စာစားဖို့ ထမင်းစားခန်းကိုအသွား ဘာလုပ်လုပ် အမှတ်သတိမလွတ်စေနဲ့ဆိုတဲ့ ဆရာမရဲ့စကားကို နာခံပြီး အမှတ်သတိနဲ့သွားရင်း... သဒ္ဓါရဲ့ သတ္တိတွေနိုးထလာပြီ။ သတိမလွတ်ဘဲသွားရင်း... စားရင်း မြင်လာတာ- “ကြည့်စမ်း”.. အရိယာတို့ရဲ့ အကျင့်သီလက မြင့်မြတ်လိုက်တာ စက္ခုန္ဓ-သောတိန္ဓ-ယာနိန္ဓ-ဇိဝှိန္ဓ-ကာယိန္ဓ-မနိန္ဓဆိုတဲ့ ဣန္ဒြေ ၆-ပါးလုံးကို သတိတစ်လုံးက ထိန်းထား နိုင်တာဘဲ။

ဣန္ဒြေတစ်ခုချင်းကိုမြင်ပြီး အရမ်းကို ကြည်ညိုသွားပြီး “အရိယာတို့ လျှောက်တဲ့ လမ်းကို ငါလဲ လျှောက်ခွင့်ရပြီ” ဆိုပြီး ရင်ထဲမှာ လှိုက်ကနဲ ပီတိဖြစ်သွားတာ။

နောက်ထမင်းစားပြီး သတိလေးနဲ့ ရေနွေးခွက်ကို လှမ်းကိုင်ရင်း သောက်ရင်း ရေနွေးခွက်ထဲက လျော့လျော့လာတဲ့ ရေနွေးကိုကြည့်ရင်း ငါလဲအသက်တွေကြီးကြီး လာတာနဲ့အမျှ သက်တမ်းတွေလျော့လျော့လာပြီး ရေနွေးကုန်သွားသလို ငါတို့အသက် တွေလဲ ကုန်ဆုံးသွားမှာဘဲလို့ဆင်ခြင်နေမိတယ်။

ထမင်းစားပြီး အခန်းပြန်ရောက်လို့ တရားထိုင်တော့ တရားမထိုင်ခင် ဘုရားရှိခိုးတော့ ခါတိုင်းနဲ့မတူတော့ဘူး။ ဘုရား-တရား-သံဃာအပေါ် ပိုယုံကြည်အားကိုးလာတဲ့

ထား၍ ကုသိုလ်အာရုံ၌ စိတ်ကိုကောင်းစွာ ထားတတ်သော တည်ကြည်သည့် (သမာဓိ) တရားများ တိုးပွားရရှိအောင် ပွားများလေ့ကျင့် ယူကြရမှာအမှန်ပါပဲ။ သို့မှသာလျှင် နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်၊ ကမ္မဿကတ္တဉာဏ်၊ နာမရူပ ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဉာဏ်ပညာတွေ အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်ရရှိလာမှာဖြစ်ပါတယ်။

ထိုဉာဏ်အဆင့်ဆင့်ဖြင့် စင်ကြယ်သော သီလကို အခြေခံ၍ အားကြီးသော ဝီရိယဖြင့် ပြည့်စုံသော ကောင်းစွာတည်ကြည်မှု သမာဓိတရား၏အကြောင်း အထောက် အပံ့ဖြင့် လောကီသံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲ ဒုက္ခအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်နိုင်သော လောကုတ္တရာ ဝိပဿနာ(ပညာ)များ ရရှိနိုင်မှာဖြစ်ပါသည်။ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်ပညာဖြင့် ဗောဓိပက္ခိယ တရား(၃၇)ပါးနှင့် မဂ္ဂင်(၈)ပါးလမ်းကြောင်းမှန် အပေါ်သို့ တက်လှမ်းနိုင်ကြ၍ သစ္စာ(၄)ပါး မြတ်တရားကို ဧကန်သိမြင်နိုင်ကြမှာဖြစ်ပါသည်။ ဓမ္မဒီပ-မိနှင့်ဖကျေးဇူးကြောင့်ပင် ကျွန်ုပ်တို့တတွေ ဘဝ၏ ထောက်တည်ရာ၊ မှီခိုရာဆွဲကိုင်ရာ တရားစစ် တရားမှန်တို့ကို ရှင်းလင်းပြတ်သားတိကျစွာ သိရှိနားလည်သင်ယူခဲ့ကြရပါပြီ။

ပရိယတ္တိဆိုတာ ရေတွင်းတူးတာနဲ့ တူပါတယ် ရေတွင်းနက်လေ ရေကြည်လင်အေးမြ အရသာရှိလေပါပဲ။ ထို့အတူ ပရိယတ္တိကို နက်နက်နဲနဲဆည်းပူးလေ ကြည်လင်အေးမြ အရသာရှိလေပါပဲ။ ကျွန်ုပ်တို့တတွေ စာတွေ့ပရိယတ် အသိခရီးလမ်းနှင့်ပင် ရပ်မထားကြပဲ ကိုယ်တွေ့ ပဋိပတ်အကျင့်ခရီးလမ်းကိုပါ ကြိုးစားပွားများနိုင်မှသာ ဘဝ၏ထောက်တည်၊ မှီခို၊ ဆွဲကိုင်ရာ သီလသိက္ခာ၊ သမာဓိ ပညာ အဖိုးထိုက်သောတရားတို့ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ် လာနိုင်မှာပါ။ သို့မှသာ ဓမ္မဒီပ-မိနှင့်ဖ၏ လက်ဆင့်ကမ်းဗုဒ္ဓဓမ္မအမွေကို ရယူနိုင်ကြမှာ ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် အဖိုးတန်ရတာ ဗုဒ္ဓဓမ္မအမွေတို့ကို အပေးအယူလေးမြတ်ကြည်ဖြူစွာဖြင့် ဆရာ၊ တပည့်တွဲလက်ညီညာ ဝိုင်းဝန်းကြိုးစားနေကြမှသာ ဓမ္မဒီပ ဗုဒ္ဓစာပေသင်တန်းကြီး

ယခုထက်ပိုမို တိုးတက်ပြီး တောက်ပ ရှင်သန်လာမှာဖြစ်ပါသည်။ ဘဝတူ စာသင်ဖော် စာသင်ဘက သင်တန်းသား ဓမ္မမိတ်ဆွေအပေါင်းတို့သည်လည်း ကျွန်ုပ်နှင့်ထပ်တူ ဘဝတူ၊ ဆန္ဒတူ၊ ခံစားချက်တူညီကြမည်ဟု အပြည့်အဝ ယုံကြည်မိပါကြောင်း-

ဤဆောင်းပါးဖြင့် ဓမ္မဒီပ-မိနှင့်ဖတို့အား အထူးကန်တော့လိုက်ပါသည်။

ဓမ္မဒီပ-မိနှင့်ဖတို့၏

(၂၇)နှစ်မြောက် မင်္ဂလာအထိမ်းအမှတ်နှင့်

ဆရာကြီးဒေါက်တာခင်မောင်ကြည်၏ မွေးနေ့အမှတ်တရ

ဓမ္မဒီပ -သင်တန်းသား

ဓမ္မလုပ်သား

ဖိုးသာထူး

“ကလျာဏမိတ္တ”

အရုဏ်တက်ခြင်းသည် နေထွက်ပေါ်လာခြင်း၏ ရှေ့ပြေး ပုဗ္ဗနိမိတ် ဖြစ်သကဲ့သို့ မိတ်ဆွေကောင်းရှိခြင်းသည် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ်တရား ဖြစ်ပေါ်ရန် ရှေ့သွား ဖြစ်၏ . . . တဲ့ . . . ။

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်မှာပါတဲ့ သူရိယပေလယျာလဝဂ်- ကလျာဏမိတ္တသုတ်ကို ဆရာကြီးသင်တော့ ‘ဟုတ်လိုက်တာ’ လို့ ရင်ထဲမှာ ထပ်ဆင့် ကောက်ချက်ချမိတယ်။

ကလျာဏမိတ္တရဲ့ အကျိုးကို ထိထိမိမိ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ရင်ထဲမှာခံစားမိတာက- နည်းနည်းကြာပါပြီ။ လူ့အတော်များများကိုလည်း ဆရာကြီးနဲ့ဆရာမကြီးတို့နဲ့ တွေ့တာ

များလာလေ ကလျာဏမိတ္တရှိခြင်းရဲ့အကျိုး၊ ကလျာဏမိတ္တရဲ့ တန်ဖိုး ကြီးမားပုံကို ပိုပို သိလာရတယ်လို့ နှုတ်ကဖွင့်ဟပြီးတော့ကို ပြောမိတယ်။

ဟုတ်တယ်. . . ကျမတို့လို ကိလေသာထူပြောတဲ့ ပုထုဇဉ်အကြမ်းစား မျက်ကန်း တွေအတွက် ကလျာဏမိတ္တဟာ နေရောင်လရောင်လိုပါတဲ့. . .

- ဓမ္မအသိဉာဏ်တွေ ပွင့်လင်းစေခဲ့တာ. . .
- အရိယာတွေ လျှောက်ခဲ့တဲ့လမ်းကို အနုမာနဉာဏ်နဲ့ လှမ်းမြင်ခွင့်ရခဲ့တာ. . .
- ဒီဘဝအတွက်တင်မကဘဲ သံသရာလွတ်စေနိုင်တဲ့ လမ်းစကို ဆွဲထုတ်နိုင်ခဲ့တာ. . .
- ကျမတို့ရဲ့ ဟောက်ပက်ကြီးဖြစ်နေတဲ့ ပါရမီအိုးတွေကိုလည်း များစွာဖြည့်ခွင့် ရခဲ့တာ

ဒါတွေအားလုံးဟာ ကလျာဏမိတ္တရှိခြင်းရဲ့ အကျိုးရလဒ်တွေပါဘဲ. . .

မကြာသေးခင်က ကျမတို့ကို ဆရာမက ဆရာမ ကျင့်ကြံအားထုတ်ခဲ့တဲ့ လမ်းလေးကို ပြပေးတယ်. . . အဲ့ဒီမှာ တရားမထိုင်ခင် ပထမဆုံး သဒ္ဓါကိုနိုးစေဖို့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို တစ်နာရီ ပွားစေခဲ့တယ်။

သဒ္ဓါဆိုတာ ယုံကြည်တာ. . . ယုံတယ်ဆိုတာ လွတ်မြောက်မှု၊ လုံးဝ လွတ်မြောက်မှု ဒါတစ်ကယ်ရှိတယ်. . . ဒါတစ်ကယ်ဟုတ်တယ်ဆိုတာ ယုံတာ-ကြည်တာက ယုံတော့ စိတ်ကြည်လင်လာတာပေါ့။ လူဆိုတာ စိတ်ကြည်လင်မှ လုပ်တာ၊ စိတ်မကြည်လင်ရင် ဘာမှမလုပ်ဘူး၊ ကုသိုလ် ဆိုတာလည်း စိတ်ကြည်မှ လုပ်တာ။

ဒါနဘဲလုပ်လုပ်၊ သီလဘဲဆောက်တည် ဆောက်တည်၊ ဘဝနာဘဲပွားပွား သဒ္ဓါကို အခြေခံပြီး လုပ်တာ၊ ဒါကြောင့် သဒ္ဓါဟာ အင်အားကောင်းစေတဲ့ အကြောင်းတရား တစ်ခုဘဲ။

သဒ္ဓါကိုမှီပြီး ကုသိုလ်တရားတွေကို အမျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်လာစေတယ်။ ကုသိုလ်တရား

နေတယ်၊ စိုပြေနေတယ်လို့ ထင်နေကြတယ်၊ စတိတ်ခုံပေါ်က မင်းသမီးလေးတွေလို မင်းသားလေးတွေလို ကြည့်လို့အင်မတန် ကောင်းနေကြတယ်၊ ဘုရားရှင်က အလုံးစုံသော သင်္ခါရတွေဟာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ အသုဘလို့ ဟောထားပါရဲ့ နိစ္စ၊ သုခ၊ အတ္တ၊ သုဘလို့ဘဲ ထင်နေကြတာဟာ ဘုရားရှင်ကို ဆန့်ကျင်နေကြသလိုဘဲ။

ဒီလို နိစ္စ၊ သုခ၊ အတ္တ၊ သုဘလို့ဘဲ ထင်နေ မြင်နေသေးရင်တော့ နိက္ခမဓာတ် ရှင်သန်ဘို့ ခက်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဝိပလ္လာသတွေကို ခွာချဘို့ ဝိဇ္ဇာအမြင်နဲ့ အမြဲဆင်ခြင်နေမှသာ၊ အမြဲနှလုံးသွင်းနေမှသာ နိက္ခမဓာတ်ဟာ ရှင်သန်သထက် ရှင်သန်လာပါလိမ့်မယ်။

ရသေ့ရဟန်းသူတော်စင်များလို သားမယားစည်းစိမ်တွေ စွန့်ခွာပြီး တောထွက်ကာ သမထ တရားများပွားများပြီး ဈာန် သမာဓိများရနေခြင်းဟာ ချမ်းသာလှပါတယ်၊ ဝတ္ထု ကာမဆိုတဲ့ ပြင်ပကာမဂုဏ်အာရုံများ၊ ကိလေသာကာမဆိုတဲ့ အတွင်းကိလေသာများ လွတ်ကင်းအောင် အားထုတ်ခြင်းသည်လည်း ချမ်းသာလှပါတယ်၊ ထိုထက်ပို၍ ရုပ်နာမ် တရားအားလုံးကိုစွန့်ခွာပြီး အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ဆီသို့ ရှင်လန်းစွာ ထွက်ခွာခြင်းသည် အအေးတကာ အအေးဆုံး၊ အချမ်းတကာ အချမ်းသာဆုံး ဖြစ်ပါတယ်၊ သို့ဖြစ်၍ နိက္ခမဓာတ် ရှင်သန်အောင် ကျင့်ကြံပွားများအားထုတ်နိုင်ကြပါစေ...။

ပုဂံဒေဝနာမဂုဏ်ပုဂံဒေဝနာမဂုဏ်ပုဂံဒေဝနာမဂုဏ်

ဒေါက်တာခင်မောင်ကြည်

(ဓမ္မဒီပ)

၁၂-၃-၂၀၁၃

စိတ်ဖြစ်လာတယ်။ (ရင်ထဲက လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲကို) နောက်ရက်တွေလဲ ပိုပိုတိုးလာတာ သတိထားမိတယ်။ စိတ်တွေလဲ ကြည်လင်လန်းဆန်းပြီး အေးချမ်းနေတယ်။

သဒ္ဓါဆိုတဲ့ အခြေခိုင်ရင် ကျမတို့ရဲ့ ဆောက်တည်ဆဲဖြစ်တဲ့ နောင်လဲဆောက်တည် ဦးမယ့် သီလတွေ၊ သမထဝိပဿနာ အိမ်ကြီးဟာ ပြုလဲမှာ မကြောက်ရတော့ပါဘူး။

ဒါ့ကြောင့် ဓမ္မမိတ်ဆွေအပေါင်းလည်း ဓမ္မစာပေတွေ ပူဇော်သည်ဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ တရား ထိုင်သည်ဘဲဖြစ်ဖြစ် အရင်ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို အကျယ်ချဲ့ပွားပြီး သဒ္ဓါကိုနိုးစေပြီးမှ လုပ်ပါလို့ တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။

ဒီလို အသိဉာဏ်တွေ ဖြစ်ပေါ်စေတာ... သဒ္ဓါအခြေခိုင်မြဲလာစေတာဟာ-ကလျာဏ မိတ္တရှိခြင်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးတွေပါဘဲ။

ဓမ္မမိတ်ဆွေတို့လဲ ကလျာဏမိတ္တရှိခြင်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးတွေကို တွေ့ရှိခံစား နိုင်ပါစေလို့ ဆန္ဒပြုရင်း ။

ကလျာဏမိတ္တဖြစ်တဲ့ ဓမ္မဒီပသင်တန်းမှ ဆရာကြီးနဲ့ ဆရာမကြီးကို ဒီစာမူနဲ့ ကန်တော့ လိုက်ပါတယ်။

ဓမ္မဒီပ ဒေါက်တာအောင်

“နိက္ခမဓာတ် ရှင်သန်နိုင်ပါစေ”

“သံသရာ ဆွဲဆန့်လို့ ဘယ်လောက်ပင်ရှည်ရှည် ချစ်သူရင်ခွင်ကြား နားနားနေနေ” လို့ သီဆိုထားတဲ့ သီချင်းထဲကလို သံသရာရှည် ချင်ပါသလား၊ သံသရာတလျှောက်လုံး ရခဲ့တဲ့ ခန္ဓာတွေ၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ တိရစ္ဆာန်စတဲ့ ခန္ဓာတွေ၊ ရုပ်နာမ်အားလုံးဟာ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေချည်းဘဲလို့ သိမြင် သုံးသပ်မိကြသူတွေ ကတော့ တစ်စက်ကလေးမှ မရှည်ချင်ပါဘူး၊ ဖြစ်နိုင်ရင် တိုနိုင်သမျှ၊ ကြိုနိုင်သမျှ

သံသရာကို ဖြတ်ချင်ကြပါတယ်၊ သံသရာထဲကနေ လွတ်မြောက်ချင်ကြပါတယ်။

ဒီလို သံသရာကို လွတ်မြောက်ချင်တာ၊ ကာမဂုဏ်တောထဲက ထွက်မြောက်ချင်တာကို “နိက္ခမ” လို့ခေါ်ပါတယ်။ ဒီလို နိက္ခမဓာတ်ခံရှိမှလည်း ကာမဂုဏ်တောထဲမှ ထွက်မြောက် နိုင်မယ်၊ သံသရာဆင်းရဲ ဒုက္ခတွေက လွတ်မြောက်နိုင်မယ်။

“နိက္ခမ” ကို

- (၁) လူလောကကို စွန့်ပြီးတောထဲကို ထွက်ခွာသွားခြင်း (တောထွက်ခြင်း)
- (၂) ကာမဂုဏ်တွေကို စွန့်ပြီး ကာမတောထဲကထွက်သွားခြင်း
- (၃) ရုပ်နာမ်အားလုံးကို စွန့်ပြီး နိဗ္ဗာန်ဆီသို့ ထွက်သွားခြင်းလို့ အဓိပ္ပါယ်သုံးမျိုးဖွင့်ဆို နိုင်ပါတယ်။

ထွက်မြောက်ခြင်းကို နားလည်လိုလျှင် သံသရာရဲ့ အပြစ်၊ သံသရာရဲ့ ဒုက္ခကို ကောင်းစွာ နားလည်ပါမှ ထွက်မြောက်နိုင်ပါမယ်။ ဒီလိုနားမလည်ဘဲ ငြိကပ်နေရင် ထွက်မြောက်ရာကို ရောက်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ငြိကပ်တယ်ဆိုတဲ့ “သံသဂ္ဂ” ငါးမျိုး ရှိပါတယ်။

- (၁) သဝနသံသဂ္ဂ = ကြားရာ၌ ငြိကပ်ခြင်း
- (၂) ဒဿနသံသဂ္ဂ = မြင်ရာ၌ ငြိကပ်ခြင်း
- (၃) သမုလ္လပနာသံသဂ္ဂ = အတူတကွပြောဆိုရာ၌ ငြိကပ်ခြင်း
- (၄) သမ္မောဂသံသဂ္ဂ = နှစ်သက်မြတ်နိုးသူ၏ ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ရာ၌ ငြိကပ်ခြင်း
- (၅) ကာယသံသဂ္ဂ = ထိတွေ့ရာ၌ ငြိကပ်ခြင်းလို့ မူလပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ၊ ရထဝိနိတသုတ်အဖွင့်မှာ ပြဆိုထား ပါတယ်

သဒ္ဓါရုံဆိုတဲ့ အသံ၊ ရူပါရုံဆိုတဲ့ အဆင်းလေးတွေ အပေါ်မှာ မကြားရ မနေနိုင်အောင် မပြင်ရ မနေနိုင်အောင် ငြိကပ်တတ်ကြတယ်၊ ဆန့်ကျင်ဘက် မိန့်မနဲ့ယောက်ျား အတူတကွ ရင်းရင်းနှီးနှီး ပြောဆိုကြလာရာက ငြိကပ်လာတတ်ကြတယ်၊ ချစ်မြတ်နိုးသူရဲ့ ပစ္စည်းအသုံး အဆောင်လေးတွေ၊ လက်ဆောင်ပစ္စည်းလေးတွေအပေါ်မှာ ငြိကပ်လာကြတယ်၊ ခန္ဓာကိုယ်ချင်းထိမိပြီး ကပ်ငြိတပ်မက်မှုတွေဖြစ်လာကြတယ်။

နိက္ခမဓာတ်ခံအားနည်းပြီး တဏှာဓာတ်ခံအားကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဒီသံသဂ္ဂတွေကို သာယာဖွယ်၊ ကြည်နူးဖွယ် ချမ်းသာသုခလို့ ထင်ကြ မြင်ကြတယ်၊ နိက္ခမဓာတ်ခံအား ကောင်းပြီး တဏှာဓာတ်ခံအားနည်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ဒီသံသဂ္ဂတွေကို ရွံရှာဖွယ်၊ စက်ဆုတ်ဖွယ် ဆင်းရဲဒုက္ခလို့ ထင်ကြ မြင်ကြတယ်။

ဇနကမင်းသားက အသီးအပွင့်တွေဝေဆာနေတဲ့ သရက်ပင်ကြီးဟာ အခြံအရံ ပရိတ်သတ်အပေါင်းရဲ့ ဖျက်ဆီးမှုကြောင့် မျက်စိအောက်မှာဘဲ ပျက်စီးရတာကို ကြည့်ပြီး လူ့စည်းစိမ်ဆိုတာလည်း အသီးသီးနေတဲ့ သရက်ပင်လိုဘဲ ကြောင့်ကြမှုများတယ်၊ မတည်မြဲဘူးလို့ မြင်သွားတယ်၊ အသီးမသီးတဲ့သရက်ပင်ကတော့ ဖျက်ဆီးခြင်းမခံရတဲ့ အတွက် ပကတိတိုင်း တည်နေနိုင်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် အသီးမသီးတဲ့ သရက်ပင်နဲ့တူအောင် နန်းစည်းစိမ်ကို စွန့်ပစ်ပြီး ရဟန်းပြုမှတော်မယ်လို့ အဓိဋ္ဌာန်ချပြီး တောထွက်တော် မူခဲ့တယ်။

အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိဆိုတဲ့ ကာမဂုဏ်တရားတွေကို မရခင်က လိုချင်တယ်၊ ရပြီးတော့ မရောင့်ရဲနိုင်၊ ထပ်ကာထပ်ကာလိုချင်မိကြတယ်၊ လက်ထဲက လွတ်မထွက်အောင် မြဲမြံစွာဆုပ်ကိုင်ထားချင်ကြတယ်၊ ဒါတွေဟာ ဘာကြောင့်လဲ၊ အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ မျက်လုံးမှာ ဝိပလ္လာသဆိုတဲ့ ရောင်စုံမျက်မှန်တပ်ထားတယ်၊ ဒီဝိပလ္လာသဆိုတဲ့ ရောင်စုံမျက်မှန်ကြောင့် တွေ့သမျှ မြင်သမျှ လောကကြီးဟာ သာယာ